

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๐๐๖.๓/๑๘๒๙

๑๗
วันที่ 13.๓.๖๖
หน้า 19
สงวนลิขสิทธิ์

สสค. (eMail)

ส่ง : กวค.

รับที่ : 56765/66

13 ก.ค. 2566 เวลา 16.00 น.

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง เอกสารถ้อยแถลงเพื่อการดำเนินงาน (Statement of Undertaking : SoU) ของกลุ่มดำเนินงาน
ด้านกรดไนตริกเพื่อสภาพภูมิอากาศ (Nitric Acid Climate Action Group : NACAG) (คาโปรแลคตัม)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ปฏิญญาวาดด้วยการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N_2O) ในการผลิตกรดไนตริก (Declaration on N_2O Mitigation in Nitric Acid production) (ปฏิญญา NACAG)
๓. เอกสารถ้อยแถลงเพื่อการดำเนินงาน (Statement of Undertaking : SoU) ของกลุ่มดำเนินงาน
ด้านกรดไนตริกเพื่อสภาพภูมิอากาศ (Nitric Acid Climate Action Group : NACAG) (กรดไนตริก)
๔. สำเนาหนังสือองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (German International Cooperation : GIZ) ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๕
๕. เอกสารถ้อยแถลงเพื่อการดำเนินงาน (Statement of Undertaking : SoU) ของกลุ่ม
ดำเนินงานด้านกรดไนตริกเพื่อสภาพภูมิอากาศ (Nitric Acid Climate Action Group : NACAG)
(คาโปรแลคตัม) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๖. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๖
๗. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๒/๒๔๘ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง เอกสารถ้อยแถลง
เพื่อการดำเนินงาน (Statement of Undertaking : SoU) ของกลุ่มดำเนินงานด้านกรดไนตริกเพื่อสภาพภูมิอากาศ
(Nitric Acid Climate Action Group : NACAG) (คาโปรแลคตัม) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้
เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อม
ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งการเสนอเรื่องดังกล่าว ไม่ได้เป็นการสร้างความผูกพัน
ต่อรัฐบาลชุดต่อไป จึงสามารถกระทำได้ตามมาตรา ๑๖๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐ ทั้งนี้ รอนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้...

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ กระทรวงสิ่งแวดล้อม คำนึงถึงธรรมชาติและความปลอดภัยทางปรมาณู สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (The German Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear safety : BMU) (ปัจจุบัน คือ กระทรวงเศรษฐกิจและการดำเนินการด้านสภาพภูมิอากาศ (BMWK)) ได้ประกาศตั้งกลุ่มดำเนินงานด้านกรดไนตริกเพื่อสภาพภูมิอากาศ (Nitric Acid Climate Action Group : NACAG) (กลุ่ม NACAG) ในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๑ (COP 21) ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ เพื่อสนับสนุนการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการผลิตกรดไนตริกของประเทศกำลังพัฒนา ให้มุ่งสู่การยุติการปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์จากระบบการผลิตอย่างถาวรทั่วโลก ซึ่งการเข้าร่วมกลุ่ม NACAG จะสามารถช่วยลดการปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์ได้ประมาณ ๒๐ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี จากปริมาณการปล่อยก๊าซดังกล่าวทั่วโลกประมาณ ๑๖๗ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี และการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์ที่เกิดจากการผลิตกรดไนตริกนั้นสามารถจัดการได้ง่ายมีค่าใช้จ่ายต่ำ และมีเทคโนโลยีรองรับการดำเนินงานและสามารถติดตั้งได้อย่างรวดเร็วภายในสถานประกอบการที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยกลุ่ม NACAG จะให้การสนับสนุนทางเทคนิคและการเงินแก่ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมในการติดตั้งเทคโนโลยีในการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์และฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ในการตรวจวัดปริมาณก๊าซไนตรัสออกไซด์ที่ลดได้ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ (ค.ศ. ๒๐๒๓) โดยมีเงื่อนไขว่ารัฐบาลจะต้องแสดงความตั้งใจว่าจะดำเนินการเรื่องนี้ต่อไปภายหลัง พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้เกิดการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการผลิตกรดไนตริกในระยะยาวอย่างยั่งยืน ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการบรรลุตามเป้าหมายของความตกลงปารีสที่จะมุ่งควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกไม่ให้เกิน ๒ องศาเซลเซียส และพยายามไม่ให้เกิน ๑.๕ องศาเซลเซียส ทั้งนี้ องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (German International Cooperation : GIZ) ได้ประสานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เชิญชวนประเทศไทยเข้าร่วมกลุ่ม NACAG

๑.๑.๒ การเข้าร่วมกลุ่ม NACAG ของประเทศไทย มีการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) การลงนามในปฏิญญาว่าด้วยการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N_2O) ในการผลิตกรดไนตริก (Declaration on N_2O Mitigation in Nitric Acid production) (ปฏิญญา NACAG) เพื่อแสดงเจตจำนงในการสนับสนุนวัตถุประสงค์ของกลุ่ม NACAG และความตั้งใจที่จะมีส่วนร่วมในการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการผลิตกรดไนตริกเพื่อมุ่งสู่การยุติการปล่อยก๊าซดังกล่าวอย่างถาวรให้เร็วที่สุด และ (๒) การลงนามในเอกสารถ้อยแถลงเพื่อการดำเนินงาน (Statement of Undertaking : SoU) เพื่อเข้าร่วมกลุ่ม NACAG อย่างเป็นทางการและให้มีผลการดำเนินการในเชิงปฏิบัติ

๑.๑.๓ ประเทศไทย...

๑.๑.๓ ประเทศไทยได้เข้าร่วมกลุ่มดำเนินงานด้านกรดไนตริกเพื่อสภาพภูมิอากาศ (Nitric Acid Climate Action Group : NACAG) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะผู้แทนประเทศไทย ลงนามในปฏิญญาว่าด้วยการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N_2O) ในการผลิตกรดไนตริก (Declaration on N_2O Mitigation in Nitric Acid Production) แสดงเจตนารมณ์ร่วมกับประชาคมโลก ว่าประเทศไทยจะลดการปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการผลิตกรดไนตริก เพื่อมุ่งสู่การยุติการปล่อยก๊าซ ดังกล่าวอย่างถาวรให้เร็วที่สุด ซึ่งการลงนามนี้จะไม่มีพันธกรณีในการดำเนินงานใด ๆ ต่อประเทศไทย และไม่มีผลผูกพันทางกฎหมายแต่อย่างใด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบาย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติที่สำคัญ ในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศไทย กำหนดนโยบาย แนวทาง หลักเกณฑ์ และกลไกการดำเนินงานร่วมกับนานาชาติเกี่ยวกับการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และผลประโยชน์ของประเทศ รวมทั้งข้อตกลงระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้อง ผลักดัน กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและทุกภาคส่วน ให้เป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน แนวทาง หลักเกณฑ์ และกลไกการดำเนินงานที่กำหนดตามระเบียบนี้ อย่างต่อเนื่อง

๑.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบให้ประเทศไทย เข้าร่วม Nitric Acid Climate Action Group (NACAG) Initiative และเห็นชอบต่อปฏิญญาว่าด้วยการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N_2O) ในการผลิตกรดไนตริก (Declaration on N_2O Mitigation in Nitric Acid Production) และอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้แทนประเทศไทย ลงนามในปฏิญญาดังกล่าว

๑.๒.๓ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เห็นชอบเอกสาร ถ้อยแถลงเพื่อการดำเนินงาน (Statement of Undertaking : SoU) ของกลุ่มดำเนินงานด้านกรดไนตริก เพื่อสภาพภูมิอากาศ (Nitric Acid Climate Action Group : NACAG) เห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้แทนประเทศไทยลงนาม ในเอกสารถ้อยแถลงฯ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับ กระทรวงอุตสาหกรรม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณากำหนดมาตรการ ในการดำเนินการเพื่อจูงใจหรือบังคับผู้ประกอบการผลิตกรดไนตริกให้ติดตั้งเทคโนโลยีลดการปล่อย ก๊าซไนตรัสออกไซด์จากกระบวนการผลิต รวมถึงจัดให้มีการติดตามและรายงานการปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์ จากสถานประกอบการผลิตกรดไนตริก และกำกับดูแลการดำเนินการให้เป็นไปตามเอกสารถ้อยแถลงฯ ด้วย

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๓.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะผู้แทนประเทศไทยลงนามในเอกสารถ้อยแถลงเพื่อการดำเนินงาน (Statement of Undertaking : SoU) เพื่อลดก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N_2O) จากการผลิตกรดไนตริก เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๔ เพื่อเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม NACAG อย่างเป็นทางการของประเทศไทย ส่งผลให้สามารถดำเนินการในขั้นตอนต่อไป คือ การลงนามในข้อตกลง Grant Agreement ระหว่างผู้ประกอบการของประเทศไทยกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) ในฐานะหน่วยปฏิบัติ อันจะนำไปสู่การจัดซื้อ จัดส่ง ติดตั้ง และฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนติดตามตรวจสอบผลเทคโนโลยีลดก๊าซไนตรัสออกไซด์ในสถานประกอบการที่เข้าร่วม ซึ่งสำนักเลขาธิการ NACAG จะสนับสนุนค่าใช้จ่ายทั้งหมด อันจะช่วยสนับสนุนการบรรลุตามเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยภายใต้การมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (Nationally Determined Contribution : NDC) ของประเทศ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๑.๓.๒ บริษัท ไนเตรทไทย จำกัด ซึ่งเป็นผู้ประกอบการผลิตกรดไนตริกรายเดียวในประเทศไทย ได้จัดส่งใบสมัคร (Grant Application) เพื่อขอรับการสนับสนุนทางการเงินแก่สำนักเลขาธิการ NACAG ซึ่งต่อมาสำนักเลขาธิการ NACAG แจ้งผลการตรวจสอบเชิงลึก (Due Diligence) ของบริษัทฯ ว่าไม่ผ่านข้อกำหนด (Exclusion Criteria) ของกลุ่ม NACAG จึงไม่สามารถเข้าร่วมและขอรับการสนับสนุนจากกลุ่ม NACAG ได้ เป็นผลให้การดำเนินงานตามเอกสาร SoU ที่ประเทศไทยได้ลงนามไว้ไม่มีผลผูกพันอีกต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๑.๓.๓ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้หารือผู้แทนกระทรวงเศรษฐกิจและการดำเนินการด้านสภาพภูมิอากาศ ถึงความเป็นไปได้ในการขยายขอบเขตการดำเนินงานภายใต้กลุ่ม NACAG ไปยังอุตสาหกรรมหรือภาคส่วนอื่น ๆ เช่น อุตสาหกรรมการผลิตคาโพลีเอท (วัตถุดิบสำหรับการผลิตในลอนและแอมโมเนียมซัลเฟต) ซึ่งมีการปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์และมีเทคโนโลยีที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งผู้แทนกระทรวงเศรษฐกิจและการดำเนินการด้านสภาพภูมิอากาศแจ้งว่า สำนักเลขาธิการ NACAG ยินดีที่จะขยายขอบเขตการดำเนินงานของกลุ่ม NACAG ให้ครอบคลุมการผลิตคาโพลีเอท และจัดส่งเอกสาร SoU ฉบับปรับปรุง ที่ครอบคลุมการผลิตคาโพลีเอทให้กับสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อดำเนินการต่อไป

๑.๓.๔ บริษัท อุเบะ เคมิคอลส์ (เอเชีย) จำกัด (มหาชน) ผู้ประกอบการผลิตคาโพลีเอทเพียงรายเดียวในประเทศไทย (ข้อมูล ณ วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๖) ได้จัดส่งใบสมัคร (Grant Application) เพื่อขอรับการสนับสนุนทางการเงินแก่สำนักเลขาธิการ NACAG ซึ่งต่อมาสำนักเลขาธิการ NACAG แจ้งผลการตรวจสอบเชิงลึก (Due Diligence) ของบริษัทฯ ว่าผ่านข้อกำหนด (Exclusion Criteria) ของกลุ่ม NACAG (ไม่เข้าเกณฑ์การผลิตยุทธปัจจัยความเสี่ยงทางการเงิน การผลิตสิ่งผิดกฎหมาย หรือพฤติกรรมที่ผิดปกติ) โดยมีศักยภาพในการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์จากกลุ่ม NACAG ได้

ทั้งนี้...

ทั้งนี้ ขอให้ผู้แทนประเทศไทยลงนามในเอกสาร SoU (คาโปรแลคตัม) เพื่อขอรับการสนับสนุนทางการเงินในการติดตั้งเทคโนโลยี เพื่อลดก๊าซไนตรัสออกไซด์ โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสำนักเลขาธิการ NACAG ได้หารือรายละเอียดของเอกสาร SoU (คาโปรแลคตัม) จนนำไปสู่ผลสรุปร่วมกันโดยเนื้อหาของเอกสาร SoU คงไว้ตามฉบับที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และปรับแก้ไขรายละเอียดให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและขอบเขตของการดำเนินงานภายใต้กลุ่ม NACAG ใน ๒ ส่วน คือ (๑) ชื่อสารจาก “Nitric Acid” เป็น “Caprolactam” และ (๒) ปรับแก้ไขระยะเวลาให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของประเทศไทย และกรอบระยะเวลาการดำเนินงานของกลุ่ม NACAG

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เอกสาร SoU ของกลุ่ม NACAG เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องลงนามในเอกสาร SoU (คาโปรแลคตัม) เพื่อให้สามารถลงนามในข้อตกลง Grant Agreement ระหว่างผู้ประกอบการในประเทศไทยกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) ในฐานะหน่วยปฏิบัติ ก่อนดำเนินการกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ติดตั้งเทคโนโลยีลดก๊าซไนตรัสออกไซด์และทดสอบการเดินระบบ การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน รวมถึงการติดตามตรวจสอบผลการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์ ซึ่งจะใช้ระยะเวลาดำเนินการ ๒๔ - ๓๐ เดือน (๒ ปีครึ่ง) ดังนั้น เพื่อให้ผู้ประกอบการในประเทศไทยและหน่วยปฏิบัติสามารถดำเนินการได้ภายในกรอบระยะเวลาการดำเนินงานของกลุ่ม NACAG ที่จะสิ้นสุดการสนับสนุนในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๘ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยด่วน ภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๖

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สารสำคัญของเอกสาร SoU (คาโปรแลคตัม) ของกลุ่ม NACAG รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕ ประกอบด้วย

๔.๑.๑ การยืนยันวัตถุประสงค์ของกลุ่มดำเนินงานด้านกรีนไนตริกเพื่อสภาพภูมิอากาศที่มุ่งยุติการปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ การรับรู้คุณค่าของความพยายามระดับพหุภาคีของกลุ่ม NACAG ทั้งในการกำหนดแรงจูงใจในการดำเนินงานด้านสภาพภูมิอากาศ เพื่อบรรลุผลสำเร็จสำคัญตามเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกระยะยาว เน้นย้ำความจำเป็นในการรักษาระดับการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกให้ต่ำกว่า ๒ องศาเซลเซียสจากระดับก่อนยุคอุตสาหกรรม และเพื่อมุ่งพยายามจำกัดการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิให้ไม่เกิน ๑.๕ องศาเซลเซียสจากระดับก่อนยุคอุตสาหกรรม โดยตระหนักว่า

การดำเนิน...

การดำเนินการนี้จะลดความเสี่ยงและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างมีนัยสำคัญ และคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของความตกลงปารีส (Paris Agreement) ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี ยืนยันความสำคัญของการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (Nationally Determined Contributions : NDCs) ของทุกภาคี ความตกลงปารีส ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการตอบสนองระดับโลกต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยตระหนักว่าการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนดครั้งถัดไปของแต่ละภาคีจะแสดงถึงความก้าวหน้าที่เพิ่มขึ้นจากการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนดที่มีอยู่ในขณะนั้น และสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามที่เป็นไปได้สูงสุดของแต่ละภาคี สะท้อนความรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่างโดยคำนึงถึงขีดความสามารถตามสถานการณ์ของประเทศที่แตกต่างกัน ตระหนักถึงบทบาทที่สำคัญยิ่งของการเงินด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระหว่างประเทศสำหรับภาคีที่มีความจำเป็นในการได้รับการสนับสนุนเพื่อให้สามารถดำเนินการตามความตกลงปารีสได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๑.๒ ให้คำมั่นว่า การดำเนินงานในการออกแบบและติดตั้งมาตรการ/กลไก/เครื่องมือที่เหมาะสม ภายในระยะเวลา ๓ ปีภายหลังจากลงนามในเอกสาร SoU สถานประกอบการผลิตคาโพลแลคตัมทั้งหมดที่มีอยู่ในประเทศไทย - ไม่ว่าที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนเป็นเจ้าของหรือดำเนินการ - จะคงติดตั้งเทคโนโลยีเพื่อลดการปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์จากวงจรการผลิตที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และจะจัดตั้งกระบวนการที่เหมาะสมเพื่อติดตามและรายงานการปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์ในสถานประกอบการดังกล่าวทั้งหมด เพื่อมุ่งสู่การบรรลุตามผลการลดก๊าซเรือนกระจกที่ดีที่สุดในภาคการผลิตคาโพลแลคตัมของประเทศไทย

๔.๑.๓ ให้คำมั่นว่า นโยบาย เครื่องมือ และมาตรการเฉพาะต่าง ๆ ที่จะดำเนินการ ต้องอยู่ในดุลยพินิจของทั้งสองฝ่าย โดยยอมรับและตกลงเพิ่มเติมเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของพันธกรณีว่าผลการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์ในประเทศไทยที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสนับสนุนของกลุ่ม NACAG ต้องไม่ถูกนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการชดเชยคาร์บอนระหว่างประเทศหรือการซื้อขายคาร์บอนระหว่างประเทศในรูปแบบอื่นไม่ว่าจะเป็นตลาดที่มีกฎระเบียบบังคับหรือโดยสมัครใจ ขณะที่ผลการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์สามารถใช้สำหรับวัตถุประสงค์ในการชดเชยคาร์บอนภายในประเทศหรือการซื้อขายคาร์บอนภายในประเทศในรูปแบบอื่น เราจะดำเนินการเพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะต้องไม่มีการนำไปขายซ้ำทั้งทางตรงหรือทางอ้อม หรือการส่งต่อไปยังผู้รับระหว่างประเทศเกิดขึ้น

๔.๑.๔ ให้คำมั่นว่า การปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์จะยังคงอยู่ในขอบเขตของ NDC ฉบับที่ปรับปรุงให้ทันสมัยขึ้นต่อไป และผลการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์ในประเทศไทยที่ดำเนินการภายใต้สถานประกอบการที่ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่ม NACAG จะถูกนำไปใช้เฉพาะเมื่อทวนสอบส่วนที่เป็นเงื่อนไขของเป้าหมาย NDC ของประเทศไทยเท่านั้น

๔.๑.๕ ให้คำมั่นว่า วัตถุประสงค์ของการจัดทำบัญชีการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนดของเรา ไทยจะสงวนไว้ซึ่งกรรมสิทธิ์ของผลการลดการปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์ในประเทศไทยที่ได้รับ

การสนับสนุนจากกองทุนสนับสนุนของกลุ่ม NACAG โดยมีเงื่อนไขว่าผลที่ได้รับดังกล่าวต้องไม่ถูกนำไปใช้ภายใต้แนวทางความร่วมมือที่อ้างถึงในวรรค ๒ หรือ ในกลไกที่อ้างถึงในวรรค ๔ ของข้อ ๖ ของความตกลงปารีส

๔.๒ ประเทศที่ได้แสดงเจตนารมณ์ในการเข้าร่วมกลุ่มการดำเนินงานด้านกรดไนตริก เพื่อสภาพภูมิอากาศ (Nitric Acid Climate Action Group : NACAG) และลงนามในปฏิญญา NACAG แล้ว ได้แก่ ประเทศสาธารณรัฐตูนิเซีย ราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน สหรัฐเม็กซิโก สาธารณรัฐอาร์เจนตินา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐซิมบับเว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา สาธารณรัฐคิวา ประเทศจอร์เจีย สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน สาธารณรัฐอุซเบกิสถาน สาธารณรัฐโคลอมเบีย สาธารณรัฐเปรู สาธารณรัฐแซมเบีย และประเทศไทย ทั้งนี้ ประเทศที่ได้ลงนามในเอกสาร SoU เพื่อเข้าร่วมกลุ่ม NACAG อย่างเป็นทางการแล้ว ได้แก่ ประเทศสาธารณรัฐตูนิเซีย ราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน สหรัฐเม็กซิโก สาธารณรัฐอาร์เจนตินา สาธารณรัฐซิมบับเว ประเทศจอร์เจีย สาธารณรัฐอุซเบกิสถาน สาธารณรัฐโคลอมเบีย สาธารณรัฐเปรู และประเทศไทย (ข้อมูล ณ วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๖)

๔.๓ ขั้นตอนการดำเนินงานภายหลังการลงนามในเอกสาร SoU ได้แก่ (๑) การลงนามในข้อตกลง Grant Agreement ระหว่างผู้ประกอบการกับหน่วยปฏิบัติ (GIZ) ซึ่งจะครอบคลุมค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อ จัดส่ง ติดตั้ง และฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนซ่อมบำรุงเทคโนโลยีการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์และติดตามตรวจสอบเทคโนโลยีลดก๊าซไนตรัสออกไซด์ รวมถึงค่าใช้จ่ายของเจ้าหน้าที่ที่ติดตามและควบคุมการดำเนินงาน (เงื่อนไขจะหารือกับผู้ประกอบการ) (๒) กระบวนการยื่นประมูลและจัดซื้อเทคโนโลยี (๓) การติดตั้งและทดสอบเทคโนโลยี และ (๔) การตรวจวัดผลการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์

๔.๔ ประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับ

๔.๔.๑ การลงนามในเอกสาร SoU เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมผลิตคาโพรแลกตามในประเทศไทยสามารถเข้าถึงการสนับสนุนทางการเงินซึ่งจะครอบคลุมค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการจัดซื้อ จัดส่ง ติดตั้ง และฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนซ่อมบำรุงเทคโนโลยีการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์และติดตามตรวจสอบเทคโนโลยีลดก๊าซไนตรัสออกไซด์ รวมถึงค่าใช้จ่ายของเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการ และการสนับสนุนทางเทคนิค (Technical Support) โดยการสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสม การติดตั้ง และการดำเนินงานของอุปกรณ์สถานประกอบการ ตลอดจนการติดตามและตรวจวัดผลการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์จากอุตสาหกรรมผลิตคาโพรแลกตาม

๔.๔.๒ การลงนามในเอกสาร SoU จะทำให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีของการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการผลิตคาโพรแลกตามสู่ประเทศไทย และช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากรในประเทศในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว

๔.๔.๓ ประเทศไทยสามารถนำผลการลดก๊าซไนตรัสออกไซด์ที่ได้มานับเป็นผลการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศภายใต้ NDC ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกขั้นต่ำที่ร้อยละ ๓๐ - ๔๐ จากกรณีปกติใน ค.ศ. ๒๐๓๐ (พ.ศ. ๒๕๗๓)

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๖ มีมติ (๑) เห็นชอบการยกเลิกเอกสารถ้อยแถลงเพื่อการดำเนินงาน (Statement of Undertaking : SoU) ของกลุ่มดำเนินงานด้านกรดไนตริกเพื่อสภาพภูมิอากาศ (Nitric Acid Climate Action Group : NACAG) (กรดไนตริก) ตามหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส ๑๐๐๗.๓/๙๑๘ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๔ (๒) เห็นชอบ (ร่าง) เอกสารถ้อยแถลงเพื่อการดำเนินงาน (Statement of Undertaking : SoU) (คาโพรแลคตัม) ของกลุ่มดำเนินงานด้านกรดไนตริกเพื่อสภาพภูมิอากาศ (Nitric Acid Climate Action Group : NACAG) และเห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้แทนประเทศไทยลงนามใน (ร่าง) เอกสารดังกล่าว และ (๓) มอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำเสนอต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๕.๒ กระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย มีหนังสือแจ้งความเห็น ต่อเอกสาร SoU ของประเทศไทย ใน ๒ ประเด็น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗ ดังนี้

๕.๒.๑ ประเด็นแนวทางการดำเนินการเพื่อขอยกเลิก SoU เพื่อลดก๊าซไนตรัส ออกไซด์จากการผลิตกรดไนตริก เห็นว่า เนื่องจาก SoU เพื่อลดก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการผลิตกรดไนตริก มีลักษณะเป็นการให้คำมั่นเป็นลายลักษณ์อักษรฝ่ายเดียวของไทยต่อสมาชิกของกลุ่ม NACAG โดยไม่ได้ระบุถึง แนวทางในการยกเลิก SoU ไว้เป็นการเฉพาะ อย่างไรก็ดี โดยที่สำนักเลขาธิการ NACAG ได้มีหนังสือ แสดงความเข้าใจว่า SoU ดังกล่าวลงนามโดยรัฐบาลไทยภายใต้ความคาดหวังที่ สมเหตุสมผล ว่าบริษัท ไนเตรทไทย จำกัด ซึ่งเป็นผู้ประกอบการผลิตกรดไนตริกเพียงรายเดียวในประเทศไทย จะได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากกลุ่ม NACAG สำหรับใช้ซื้อและติดตั้งเทคโนโลยีในการลดการปล่อยก๊าซไนตรัส ออกไซด์ แต่โดยที่บริษัทฯ ไม่ผ่านข้อกำหนดและไม่สามารถขอรับการสนับสนุนจากกลุ่ม NACAG ได้ ซึ่งเป็น สถานการณ์ที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ รัฐบาลไทยจึงไม่ผูกพันตามคำมั่นที่ได้ให้ในส่วนของการผลิตกรดไนตริก ภายใต้ SoU ที่ได้ลงนามไว้ เมื่อพิจารณาจากหนังสือสำนักงานเลขาธิการ NACAG ข้างต้น กรมสนธิสัญญาฯ จึงเห็นว่าฝ่ายไทยอาจพิจารณาขอยกเลิก SoU ดังกล่าวได้โดยการมีหนังสือตอบหนังสือฉบับดังกล่าวของสำนัก เลขาธิการ NACAG เพื่อแสดงเจตนาเป็นลายลักษณ์อักษรให้ชัดเจนว่า ไทยไม่ประสงค์ที่จะดำเนินการตาม SoU ดังกล่าวอีกต่อไป โดยที่การดำเนินงานเพื่อขอยกเลิก SoU เพื่อลดก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการผลิตกรดไนตริกเป็นการยกเลิกเอกสารคำมั่นฝ่ายเดียวของไทยที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ดังนั้น สำนักงาน นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงควรพิจารณาเสนอให้คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ให้ความเห็นชอบในการดำเนินการเพื่อขอยกเลิก SoU ดังกล่าวด้วย

๕.๒.๒ ประเด็นการจัดทำร่าง SoU เพื่อลดก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการผลิตคาโปรแลคตัม

๑) ประเด็นสารัตถะและถ้อยคำ เห็นว่า สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จะต้องพิจารณาว่า สารัตถะและถ้อยคำของร่าง SoU มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน และพันธกรณีของไทยภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะความตกลงปารีส (Paris Agreement) รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้วหรือไม่ ทั้งนี้ ขอเรียนข้อสังเกตว่า ข้อ ๑ ของร่าง SoU กล่าวถึงการดำเนินการของฝ่ายไทยในการออกแบบและดำเนินมาตรการที่เหมาะสม เพื่อรองรับว่า หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่ผลิตคาโปรแลคตัมทุกแห่งจะได้รับการติดตั้งเทคโนโลยีสำหรับการขจัดก๊าซไนตรัสออกไซด์จากวงจรการผลิต รวมทั้งมีกระบวนการทดสอบและรายงานการปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์ในสถานที่ดังกล่าว ภายในระยะเวลา ๓ ปีนับตั้งแต่วันที่ร่าง SoU มีผลใช้บังคับ ในการนี้ หากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้ว เห็นว่า สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามความดังกล่าวได้ กรมสนธิสัญญาฯ ก็ไม่มีข้อขัดข้อง

๒) ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ร่าง SoU มีสาระสำคัญเป็นการให้คำมั่นฝ่ายเดียวของไทยที่จะดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้อุตสาหกรรม การผลิตคาโปรแลคตัมในไทยมีการติดตั้งเทคโนโลยีสำหรับการจัดการปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์ออกจาก วงจรผลิตภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับ ของกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ร่าง SoU จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างไรก็ดี โดยที่เนื้อหาของร่าง SoU เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือเกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศ ที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ดังนั้น สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงควรพิจารณา เสนอร่าง SoU ให้คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๖.๑ เห็นชอบต่อการยกเลิกเอกสารถ้อยแถลงเพื่อการดำเนินงาน (Statement of Undertaking : SoU) ของกลุ่มดำเนินงานด้านกรดไนตริกเพื่อสภาพภูมิอากาศ (Nitric Acid Climate Action Group : NACAG) (กรดไนตริก) และให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แจ้งสำนักงานเลขาธิการ NACAG เพื่อทราบ

๖.๒ เห็นชอบเอกสารถ้อยแถลงเพื่อการดำเนินงาน (Statement of Undertaking : SoU) (คาโปรแลคตัม) ของกลุ่มดำเนินงานด้านกรดไนตริกเพื่อสภาพภูมิอากาศ (Nitric Acid Climate Action Group : NACAG) โดยหากมีความจำเป็นต้องแก้ไขร่างเอกสารในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีก

๖.๓ เห็นชอบ...

๖.๓ เห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้แทนประเทศไทยลงนามในเอกสารดังกล่าว

๖.๔ มอบหมายกรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขับเคลื่อนการดำเนินงาน ภายใต้กลุ่ม NACAG ของประเทศไทยให้สอดคล้องกับเอกสาร SoU

๖.๕ มอบหมายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำผลการลดก๊าซ ในตรัสออกไซด์จากสถานประกอบการที่ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่ม NACAG ไปใช้เพื่อบรรลุตามเป้าหมาย NDC ของประเทศไทย และไม่นำไปใช้ในแนวทางความร่วมมือที่อ้างถึงในวรรค ๒ หรือ กลไกที่อ้างถึง ในวรรค ๔ ของข้อ ๖ ของความตกลงปารีส

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวราวุธ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์/ โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๖๙๐ (สุริยัสสา)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@onep.go.th

(Cc) unfccc.thailand.focalpoint@onep.go.th